

شرکت‌های سرمایه‌گذاری؛ رهیافت نوین توسعه

شرکت‌کنندگان در میزگرد:

* آقای بهمن آرمان: دکتری در اقتصاد از دانشگاه دولتی مطالعات رم (ایتالیا) و ادامه تحصیل در رشته مدیریت در پلی تکنیک برایتون انگلستان - مدرس دانشگاه - مدیر اداره بررسی‌ها و مطالعات اقتصادی بورس تهران

* آقای اکبر زرگانی‌نژاد: فوق‌لیسانس مدیریت بازرگانی - کارگزار بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۶۸ تاکنون

* آقای بهرام کلاترپور: فوق‌لیسانس مدیریت بازرگانی - مدیر اسبق حسابرسی سازمان حسابرسی تا سال ۱۳۷۰ - عضو هیات مدیره و مدیر مالی شرکت توسعه صنایع بهشهر از سال ۱۳۷۰ تاکنون

* آقای حسن ممتحن: فوق‌لیسانس از دانشگاه شیراز - مشاور اقتصادی استاندار فارس - مدیر عامل شرکت عمران و توسعه فارس

* آقای مهدی میرمعزی: فوق‌لیسانس مدیریت صنایع از دانشگاه صنعتی امیرکبیر - مدیر عامل سابق شرکت پتروشیمی بندر امام (ایران - ژاپن) ۱۳۷۳-۱۳۶۸ - مدیر عامل شرکت سرمایه‌گذاری صنایع پتروشیمی از سال ۱۳۷۴ تاکنون

* آقای سید داود یثربی: فارغ‌التحصیل رشته حسابداری صنعتی - مدیر صندوق بازنشستگی و خصوصی‌سازی شرکت ملی فولاد ایران - رئیس هیات مدیره شرکت خدمات عمومی فولاد ایران و از مؤسسين شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات

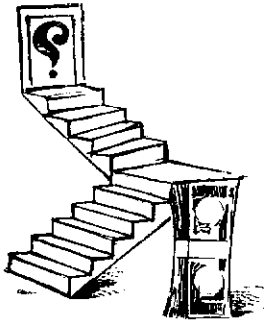
اشاره:

سرمایه‌گذاری یعنی تولید و تولید یعنی اشتغال و استقلال. تقریباً تمامی جوامع بشری از چنین اصلی پیروی کرده‌اند. شاهد مدعا اینکه مسابقه‌ای برای رشد و توسعه اقتصادی در میان کشورها در جریان است. تجهیز منابع در عصر امروز که عصر تکنولوژی و صدور آن است و دیگر محدودیت‌های گذشته را ندارد از اهمیت بیشتری برخوردار است. بدین منظور اندیشه‌های نوینی در راستای بهره‌گیری هرچه بیشتر از منابع مالی موجود مطرح شده که شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهامی عام یکی از این ابزارهاست.

در ایران هرچند سابقه تاسیس این‌گونه نهادها به سالهای دهه ۵۰ باز می‌گردد ولی تا پیروزی انقلاب اسلامی، تحرک چشمگیری در مورد ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری مشاهده نشد. اشاره‌های مستقیم اصول سوم و چهارم سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به اصل مشارکت مردمی و تمایل مردم به امر سرمایه‌گذاری و مشارکت در امر تولید، موجب شده است تا استقبال از عرضه سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری افزایش یابد. در آنچه به دنبال می‌آید سعی شده است تا چنین پدیده‌ای از دیدگاه‌های گوناگون مورد بررسی و نقد قرار گیرد.

دنبال می‌کرده است. افزایش نیاز جوامع بشری به کالا و خدمات بیشتر و محدود بودن ابزارهای سنتی در تامین منابع مالی مورد نیاز فرایند توسعه، زمینه‌ای را فراهم کرده بود تا در نهایت از ابزارهای

آرمان: فلسفه ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری در دنیا که شاید دارای سابقه چندصد ساله باشد ولی در نهایت اوج شکل‌گیری آنها به دهه ۷۰ میلادی بر می‌گردد در پس خودش یک واقعیت اساسی را

جدیدی به این منظور سود برده شود. سرمایه‌گذاری نه تنها در اصول اولیه علم اقتصاد بلکه حتی در اداره امور بنگاههای تولیدی نیز به عنوان نیروی محرکه رشد شناخته می‌شود. ما به طور سنتی در ایران همیشه از یک بیماری مزمنی رنج برده‌ایم یعنی اینکه سهم سرمایه‌گذاری‌ها نسبت به تولید ناخالص ملی در ایران پایین بوده است، در حالی که کشورهای صنعتی تا حدود ۳۲ درصد از تولیدات خود را صرف سرمایه‌گذاری می‌کرده‌اند ولی ما همواره کمتر از ۲۰ درصد از درآمدمان را به سرمایه‌گذاری اختصاص داده‌ایم.

ممکن است عده‌ای تصور کنند که چنین مسئله‌ای زائیده تحولات بعد از انقلاب در ایران است. مطالعه روند سرمایه‌گذاری‌ها در سالهای پیش از انقلاب هم چنین مسئله‌ای را تأیید می‌کند، بطوریکه به استثنای سالهای ۱۳۵۳ تا ۱۳۵۶ هیچ‌گاه سهم سرمایه‌گذاری‌ها در تولید ناخالص ملی از ۲۰ درصد فراتر نرفت.

بروز جنگ تحمیلی، حجم سرمایه‌گذاری‌ها را به شدت در کشور کاهش داد، بطوری که سهم سرمایه‌گذاری سرانه در کشور ما به قیمت‌های ثابت در سال ۱۳۶۷ که سال پایان جنگ تحمیلی است به رقمی حدود ۲۰ هزار ریال رسیده است در صورتی که در سال ۱۳۵۷ همین رقم برابر با ۸۸/۹ هزار بوده است.

ما در طول برنامه ۵ ساله اول تلاش زیادی کردیم که با استفاده از ابزارهای سنتی مانند بودجه دولت، مالیاتها، اعتبارات سیستم بانکی و درآمد نفت سهم سرمایه‌گذاری‌ها را در مملکت افزایش دهیم ولی در نهایت به رقم ۵۵ هزار ریال رسیدیم که اگر با رقم ۸۸/۹ هزار ریال در سال ۱۳۵۷ مقایسه شود، رقمی بسیار اندک است. کاهش حجم سرمایه‌گذاری‌ها، نامتعادل بودن آنها نسبت به رقبای ما در سطح بین‌المللی، و نیز عدم استفاده از ابزارهای نوین به منظور فراهم آوردن زمینه سرمایه‌گذاری‌های جدید، روی ساختار تولیدی کشور اثرات منفی برجای گذاشته است. بطوریکه ارقام مربوط به تولید تعدادی از کالاهای استراتژیک نشان‌دهنده عقب‌ماندگی شدید ما نسبت به کشورهای مشابه منطقه خلیج فارس، علی‌رغم دستاوردهای برنامه ۵ ساله اول است. آمارهای سال ۱۹۹۰ نشان می‌دهد که در زمینه تولید فولاد، ترکیه ۱۱ میلیون تن، عربستان سعودی ۲/۳ میلیون تن و ایران ۳/۸ میلیون تن تولید داشته‌اند و سهم ما از تولید فولاد منطقه

رقمی حدود ۲۱ درصد بوده است. در مورد سیمان به عنوان یک کالای استراتژیک، آمارهای سال ۱۹۹۰ حاکی است که ترکیه ۳۱ میلیون تن، عربستان سعودی ۱۳ میلیون تن، عراق ۱۶/۸ میلیون تن و ایران ۱۶ میلیون تن تولید داشته‌اند. بنابراین چنین اوضاع و احوالی زمینه‌ای را فراهم کرده است تا در نهایت ما از طریق ابزارهای جدیدی که شرکتهای سرمایه‌گذاری تبلوری از نمونه‌های آن هستند به تأمین منابع مالی مورد نیاز سرمایه‌گذاری‌های جدید پردازیم.

به عنوان نخستین پرسش، این سوال مطرح می‌شود که شرکت‌های سرمایه‌گذاری از جمله ابزارهایی هستند که به منظور افزایش تشکیل سرمایه ملی بوجود آمده‌اند اما آیا تصور نمی‌کنید عملکرد این گونه شرکتها در ایران به استثنای پاره‌ای موارد، واقعیتی جزء این را نداعی می‌کنند؟ پرسش دیگر اینکه شرکتهای سرمایه‌گذاری در رابطه با توسعه چه اهدافی را دنبال می‌کنند؟ کلاترپور: وضعیت این شرکتها به دو مقوله متفاوت تقسیم می‌شود: یکی شرکت‌های سرمایه‌گذاری که از لحاظ منابع و ارتباط مستقیم با یک ارگان خاص حمایتی می‌تواند مطرح شود. این شرکت‌ها با هدف خاصی تشکیل می‌شوند و شاید از نظر رشد مشکلی نداشته باشند. اما در مقوله دوم مشکل اساسی این است که اگر بخواهیم از طرف اشخاص در شرکتهای سرمایه‌گذاری تجمع سرمایه ایجاد کنیم مستلزم آنست که پیش فرض و جواب آن از قبل برای آنها قابل لمس باشد. در واقع با اعلام اهداف یک شرکت سرمایه‌گذاری ما نمی‌توانیم جلب سرمایه کنیم مگر اینکه سود ملموس برای فرد سرمایه‌گذار از قبل روشن باشد. سود هم به گونه‌های مختلف می‌تواند مطرح شود، یا می‌تواند در جهت منافع شخصی فرد باشد و یا اینکه با ایجاد شرکت سرمایه‌گذاری، سود منطقی بوده و افراد زیادی را در برگیرد.

شرکت‌های سرمایه‌گذاری اکنون به عنوان یک واسطه بین سرمایه‌های کوچک و واحدهای صنعتی عمل می‌کنند، بدیهی است این شرکتها در توسعه نقش مهمی می‌توانند داشته باشند. برای به گردش درآوردن سرمایه‌ها نیاز به ایجاد یک سری زمینه‌هایی است که اگر این شرایط و زمینه‌ها وجود نداشته باشند کاری از عهده شرکت‌های سرمایه‌گذاری بر نخواهد آمد. برای مثال در قوانین ما اشکالاتی وجود دارد و شرکت‌های سرمایه‌گذاری در هیچ جای قوانین تجاری و مالیاتی ما به صورت یک شخصیت حقوقی

مستقل دیده نشده‌اند. این گونه شرکتها از نظر مالیاتی و تجاری به مقررات خاصی احتیاج دارند تا در آن چهارچوب حرکت خود را تنظیم کنند. بنابراین اگر مقررات وجود داشته باشد، شرکت‌های سرمایه‌گذاری به اهداف خاص خود دست می‌یابند و در غیراینصورت فقط تجمع سرمایه است. اولین مشکلی هم که برای این گونه شرکتها ایجاد می‌شود ارتباط آنها با سهامدارانشان است، یک شرکت سرمایه‌گذاری در واقع تولید نخواهد شد مگر آنکه یک شخصیت حقوقی برایش ایجاد شود. بفراری ارتباط با آن شخصیت حقوقی و سهامدار، مشکلاتی ایجاد کرده که فعلاً حل نشده است.

مشکلات شرکت‌های سرمایه‌گذاری تازه تاسیس، بیشتر از مشکلات و مسایلی شرکت‌هایی است که قبلاً ایجاد شده‌اند. شرکت‌هایی که تصمیم به سرمایه‌گذاری در تولید دارند با مسایلی از قبیل ورود ماشین‌آلات، تخصیص ارز و مشکلات ایجاد واحد صنعتی مواجهند. بنابراین اگر هدف ما صرفاً سرمایه‌گذاری در تشکیلاتی است که اکنون فعالند نیازی نیست که شرکتهای سرمایه‌گذاری وارد آن مقوله شوند، زیرا هر شخصی می‌تواند در آن تشکیلات سرمایه‌گذاری کرده و سود مورد نظرش را هم بدست بیاورد. در این صورت تنها کاری که این گونه شرکت‌های واسطه‌ای می‌توانند انجام بدهند این است که برای ایجاد واحدهای جدید و یا واحدهایی که نیاز به منابع مالی بیشتری دارند دست به شکل سرمایه بزنند.

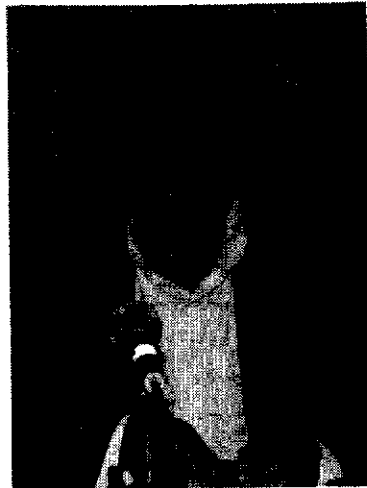
پشویی: به اعتقاد من نقش شرکتهای سرمایه‌گذاری در شرایط کشوری مثل ما سازنده است و آثار بسیار مثبتی در کاهش تورم خواهد داشت. زیرا این گونه شرکتها متکی به سرمایه‌گذاری مردمی هستند و سرمایه‌گذارهای ملی توسط منابع بخش مردمی تأمین می‌شود. بنابراین در شرایط موجود اقتصادی کشور باید هدف از ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر این باشد که قسمت

عمده‌ای از توسعه مملکت به منابع مردمی در شرکت‌های سرمایه‌گذاری متکی باشد.

با نگاهی به گذشته مشاهده خواهید کرد که بین شرکت‌های سرمایه‌گذاری که در سال‌های گذشته بوجود آمده‌اند با شرکت‌های سرمایه‌گذاری که تازه تاسیس شده‌اند از نظر وضعیت و اهداف تفاوت وجود دارد. شرکت‌های سرمایه‌گذاری تازه تاسیس به دلیل نقش تولیدی که برای خود در نظر گرفته‌اند آثار مثبتی در اقتصاد کشور خواهند داشت. بنابراین به این‌گونه شرکتها باید با دو دید نگاه کرد. دید اول از جهت تامین منابع مختلف برای شرکت‌های تولیدی که در حال بهره‌برداری هستند. دید دوم سرمایه‌گذاری برای ایجاد واحدهای جدید تولیدی. بنابراین در هر دو حالت این شرکتها می‌توانند در شرایط تورمی نقش بسیار موثری در اقتصاد کشور داشته باشند.

طبیعی است که در این شرایط تورمی و حجم نقدینگی بسیار بالا ضروری است که شرکت‌های سرمایه‌گذاری نقش مهم خود را در شکوفایی اقتصاد و توسعه ملی ایفا کنند. شکی نیست که اهداف توسعه در برنامه‌های اول و دوم مشخص است و بویژه در برنامه دوم توسعه، منابع مالی مردمی نقش برجسته‌ای دارند. بنابراین نقشی که شرکت‌های سرمایه‌گذاری در توسعه خواهند داشت کمک به توسعه اقتصادی، کاهش سرمایه‌گذاری‌های دولتی و انجام سرمایه‌گذاریهای جدید است که باید از طریق منابع مردمی تامین شود. در چنین شرایطی است که با فعال شدن این شرکتها هم می‌توان کمبودها را در کشور جبران کرد و هم امید به ارزآوری بیشتر در آینده برای مملکت داشت.

میرمعزی: شاید مشخصه بارز شرکت‌های سرمایه‌گذاری این باشد که این شرکتها بتوانند نقدینگی‌های اندک و سرمایه‌های خیلی کوچک را که معمولاً هم بضاعت صاحبانش اندک است جمع کرده و بتوانند این اطمینان را در بازار سرمایه بوجود بیاورند که با سبدي از سهام خریداری شده از شرکت‌های مختلف ریسک سرمایه‌گذاری را به حداقل برسانند. مشخصه دیگر این‌گونه شرکتها این است که قادرند در بازار بورس بین عرضه و تقاضای سهام تعادل ایجاد کنند و مانع جهش‌های ناگهانی و غیرمنتظره روه بالا یا پایین قیمت‌های سهام شوند. بنابراین با چنین هدفی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری در بازار بورس وارد می‌شوند. البته این رسالت به شرایط و اوضاع اقتصادی هر بازار و هر کشوری بستگی دارد. اما

آرمان:

* پس از ۳۰۰ سال از ورود استعمار به ایران، مردم از طریق خرید سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری امکان سرمایه‌گذاری مولد یافته‌اند.

* وقتی انسان می‌بیند برخلاف شرکت‌های سرمایه‌گذاری سنتی ما که عمده فعالیت‌های آنها خرید و فروش سهم در بورس است، شرکت‌های جدید سرمایه‌گذاری متناسب با نیازهای مملکت بوجود می‌آید و طرح‌های سنگینی اجرا می‌شود مایه بسی امیدواری و افتخار است.

طبیعی است که سرمایه‌گذاران معمولاً براساس اهدافشان که کسب حداکثر سودآوری و افزایش منافع است حرکت می‌کنند.

در حال حاضر دو مشکل عمده در کشور وجود دارد. مشکل اول در رابطه با واحدهای موجود است که با تغییر نرخ ارز برای واردات مواد اولیه در مضیقه نقدینگی قرار گرفته‌اند. مساله دوم که مهمتر است بحث وارد شدن در پروژه‌های جدید است. البته همانطور که اشاره شد بجز ۳ یا ۴ شرکت سرمایه‌گذاری که سابقه طولانی در بورس دارند بقیه شرکتها چندسالی است که تاسیس شده‌اند و لذا نمی‌توان در مورد عملکرد آنها و چگونگی دستیابی به رسالتشان برای این چند سال محدود، قضاوت درستی کرد.

علاوه بر این مسایلی نظیر مشکل مالیات تصاعدي، سود سهامداران که گاهی اوقات به ۵۴ درصد سود سهام می‌رسد و عدم مقررات حمایتی از موانعی است که در راه فعالیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری جدید وجود دارد.

صرف‌نظر از این مشکلات، با توجه به طولانی بودن روند رسیدن به سود در سرمایه‌گذاریهای جدید، سهامداران تحمل قبول مدت طولانی را برای دریافت سود سهام ندارند. گذشته از این مسایل، تعداد شرکت‌هایی که در حال حاضر سهام آنها در بورس در حال نقل و انتقال است زیاد نیست و نسبت به کشورهای دیگر نظیر ترکیه و پاکستان بسیار پایین است و لذا دامنه خرید و فروش سهام برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری باز نیست. ضمن اینکه خرید و فروش سهام توسط شرکت‌های سرمایه‌گذاری رونق بازار کاذب سهام را افزایش داده و مشکلات این شرکتها را در

اجرای طرح‌های جدید و همزمان پرداخت سود به سرمایه‌گذاران تشدید می‌کند، علاوه بر مسایل یادشده، مساله بازار سرمایه و بورس اوراق بهادار در ابتدای کار است و هنوز نهادی نشده است.

البته از این نکته هم نباید غافل بود که عملکرد شرکتها در بازار بورس و مساله تشکیل سرمایه ملی مانند حلقه‌های زنجیر، بهم متصل می‌باشند و نمی‌توان آنها را به‌صورت مستقل ارزیابی کرد.

ممتحن: در رابطه با علت تشکیل شرکت‌های سرمایه‌گذاری و ارتباط آنها با توسعه و اینکه آیا فعالیت‌های این شرکتها مطابق با ساختار اقتصادی کشور است یا خیر، من با توجه به تجارب عملی خودم در استان فارس مطالبی را عرض می‌کنم. در استان فارس، توانمندیهای بالقوه زیادی وجود دارد. اگر ما به‌انتظار می‌نشستیم تا تمام این توانمندیهای بالقوه به‌فعل تبدیل شوند و این کار در قالب برنامه‌های ۵ ساله توسط دولت صورت گیرد، در آن صورت نوبت استان فارس به برنامه‌های پنجم و ششم توسعه می‌رسید. لذا مسئولان استان در راستای سیاست توسعه اقتصادی دولت جمهوری اسلامی ایران تصمیم گرفتند با کمک مردم منطقه، یک شرکت سرمایه‌گذاری تاسیس کنند تا علاوه بر بهره‌مند شدن از سود معقول آن، در توسعه استان خودشان هم نقش مهمی داشته باشند. به‌همین دلیل حول اهدافی که تنظیم و تعریف شده بود، و با توجه به پیش‌بینی ظرفیت‌های استان، شرکت سرمایه‌گذاری عمران و توسعه فارس تاسیس شد. امروز پروژه‌های مختلف اقتصادی، عمرانی، صنعتی، کشاورزی و حتی ایجاد نیروگاه‌های برق

را می‌توان در قالب شرکتهای سرمایه‌گذاری انجام داد که هم توجیه اقتصادی دارد و هم سود معقولی را به دست می‌دهد. به همین دلیل من سیاست این شرکتها را در راستای سیاستهای دولت می‌دانم آنچه که باعث شده که تاسیس شرکت‌های سرمایه‌گذاری در چند سال اخیر شدت پیدا کنند این است که مردم پاره‌ای استانها تصمیم گرفتند تا خودشان استان خود را آباد کنند بطوریکه حتی در بعضی موارد میان این استانها برای رسیدن به توسعه رقابت ایجاد شد. خوشبختانه اغلب استانهای کشور از عوامل و مزیت‌هایی نظیر نزدیکی به دریا، رونق محصولات کشاورزی، تولیدات صنعتی، وجود معادن غنی، صنایع دستی، صنایع تبدیلی، تنوع آب و هوایی و پهناور بودن برخوردارند ولی آنچه که مورد نیاز است تا این چرخه عظیم اقتصادی را به حرکت درآورد مساله سرمایه‌گذاری است. استان فارس یک استان توانمند از لحاظ حجم نقدینگی است و از این لحاظ بعد از اصفهان دومین استان در سطح کشور محسوب می‌شود. براساس اطلاعات سیستم بانکی بالغ بر ۳۳۰ میلیارد تومان حجم نقدینگی استان فارس در پایان سال است ولی وقتی که صحبت استفاده از این حجم نقدینگی برای اجرای پروژه‌های عمرانی می‌شود مقررات دست‌وپاگیر هرگز اجازه استفاده از آن را نمی‌دهد. بنابراین با توجه به مشکلات و موانع موجود، تنها راه ممکن اجرای سیاست توسعه توسط شرکتهای سرمایه‌گذاری به صورت منطقه‌ای است. به اعتقاد من این شرکتها را نه فقط در سطح استان بلکه باید در سطح هر شهرستان هم تاسیس کرد تا با بهره‌گیری از مزیت‌ها و امکانات موجود قدمهای مهمی در خودکفایی اقتصادی برداشته شود.

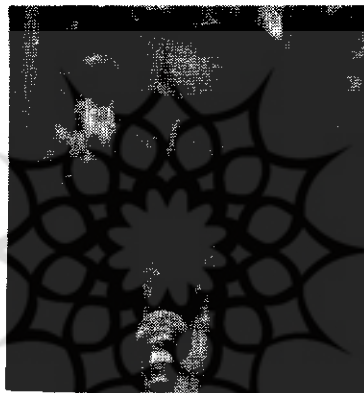
سوی دیگر توانمندی بسیار مناسبی را در جهت پایین آوردن ریسک سرمایه‌گذاری و تقویت بازده آن ایجاد کرد.

چندی پیش اقتصاددان یکی از کشورهای بسیار پیشرفته صنعتی در مقاله‌ای اعلام کرده بود که اقتدار و توسعه امروزی کشور خود را مرهون عواملی می‌داند که بازار سرمایه را در کشورش ایجاد کرده و حتی آثار و تبعات فرهنگی، راناشی از این مساله می‌دانست. وی اعتقاد داشت از آنجائی که شرکت‌های سرمایه‌گذاری مجموعه‌ای از سهام را در اختیار دارند و با سرمایه‌گذاریهای متنوع، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری را موجب می‌شوند لذا سرمایه‌ها خود به سمت فعالیت‌های تولیدی هدایت شدند. بنابراین با سرازیر شدن وجوه خیلی محدود

پتروشیمی با توزیع گسترده سهام در بین مردم توانستند از یک سو به تشکیل سرمایه ملی کمک کنند و از طرف دیگر با وارد شدن در این رشته تخصصی، آینده بسیار روشن این صنعت را به مردم نشان دهند. جالب اینکه کشورهای پیشرفته صنعتی نیز همین مسیر را طی کرده‌اند و آغاز حرکت آنها با سرمایه‌گذاری جزء همراه بوده است. بهرحال تلاش بر این است که انشاءالله در آینده شاهد توفیق چنین شرکتهایی در بازار سرمایه باشیم و امیدوار هستیم که شرکتهای سرمایه‌گذاری بتوانند هسته‌های قدرتمند و تخصصی، اجرایی و مدیریتی را در کشور ایجاد نمایند که به‌طور قطع اثرات آن در توسعه اقتصادی و افزایش تولید ناخالص ملی مشخص خواهد بود.

زرگانی نژاد:

* اساساً امروزه اقتصاد و بازار سرمایه کشورها بدون حضور شرکت‌های سرمایه‌گذاری که ابزار توسعه هستند مفهوم واقعی ندارد.
* به گفته اقتصاددان یکی از کشورهای پیشرفته صنعتی، اقتدار و توسعه امروزی کشورش مرهون عواملی است که بازار سرمایه را در کشور خود ایجاد کرده است.

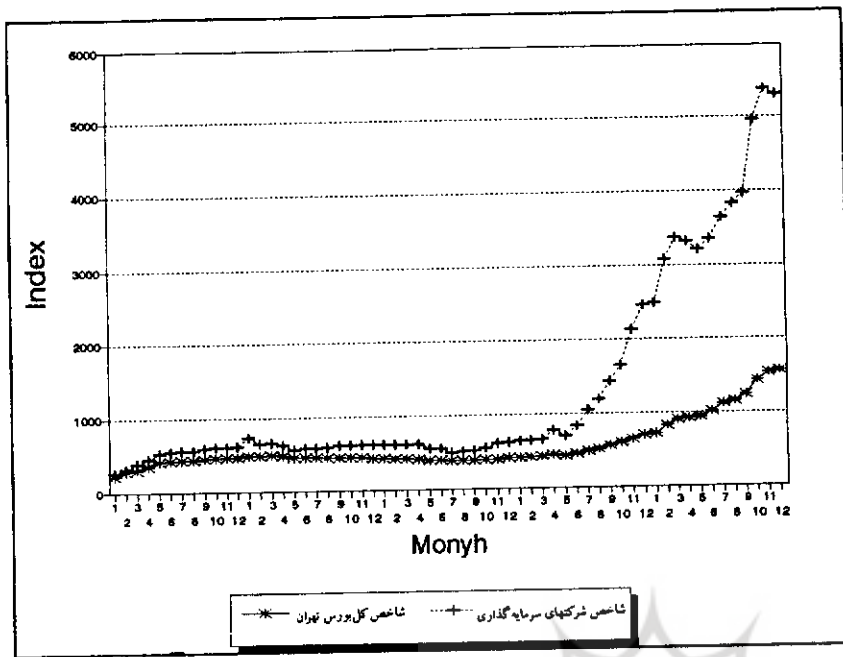

آرمان: ما دو نوع شرکت سرمایه‌گذاری در کشور داریم. تعدادی صرفاً به امر خریدوفروش سهام می‌پردازند و تعدادی دیگر به امر ظرفیت‌سازی اقدام می‌کنند. آنچه که ما را رنج می‌دهد این است که میزان سرمایه‌گذاریهای جدید نسبت به نیازهای جامعه کم است و این عمل باید تشدید شود. بهرحال خوشبختانه آن راهی که ما به سمتش حرکت می‌کنیم یعنی بوجود آوردن شرکتهای سرمایه‌گذاری نسل جدید که شرکت سرمایه‌گذاری صنایع پتروشیمی پیشگام آنهاست و شرکتهای دیگری نظیر سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، سرمایه‌گذاری ساختمان، سرمایه‌گذاری نیرو و شرکت توسعه و عمران فارس، طلبحه‌های جدیدی در بازار سرمایه ما بوجود آورده‌اند باعث می‌شود که آدمی از عملکرد آنها به شدت خوشحال و درعین حال امیدوار شود. وقتی انسان می‌بیند برخلاف شرکت‌های سرمایه‌گذاری سنتی ما که عمده فعالیت‌های آنها

ولی به صورت گسترده به طرف شرکتهای سرمایه‌گذاری، صنایع آن کشور رشد یافت و در نهایت به حرکت و پیشرفت عظیم اقتصادی منجر شد.

بدین ترتیب من نتیجه می‌گیرم که تاثیر شرکتهای سرمایه‌گذاری بر تشکیل سرمایه ملی و نیز توسعه اقتصادی بسیار قطعی است به شرطی که جایگاه و الگوی مورد نظر در اقتصاد کشور کاملاً مشخص و تعریف شده باشد تا در صورت پیش آمدن هرگونه محدودیتی بتوان آنها را رفع کرد در غیراینصورت همان ضرب‌المثل معروف پروبال شکسته و در گشوده نفس خواهد بود که بدیهی است جواب کار را به نحو مطلوب نخواهد داد. هنگامی که قرار است شرکت‌های سرمایه‌گذاری به تشکیل سرمایه ملی کمک کنند، نیاز هست که شکل مالکیت این نوع شرکتها، ملی و مردمی باشد. خوشبختانه شرکت‌هایی نظیر سرمایه‌گذاری

شاخص قیمت سهام بورس تهران در مقایسه با شاخص قیمت سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری

مجموعه‌ای از شرکتها را در دست دارند تاکنون در جهت مثبت بوده است. به بیان دیگر روند فعالیت و شکل‌گیری این‌گونه شرکتها طی ۵ سال گذشته بدون اغراق ناشی از بهره‌برداری صحیح از امکانات و فرصتها و همراه با استراتژی مالی خاصی بوده که براساس نیازها و ضرورت‌ها در کشور صورت گرفته است. برای مثال در شرکت سرمایه‌گذاری خاصی در ۵ سال پیش که از بخش دولتی تحویل گرفته شد زمینه‌های توسعه و افزایش ظرفیت وجود داشت که با شدت انجام شدند و طبیعی است بر تولید ناخالص ملی اثرات مثبتی داشته است. تعداد شرکتهایی که در طول این مدت به شرکت‌های زیرمجموعه این شرکت سرمایه‌گذاری اضافه شده بیش از دوبرابر شرکت‌هایی بوده که از قبل وجود داشته است. نکته دیگر اینکه تمام شرکت‌هایی که به مجموعه پیوسته‌اند دارای افزایش تولید بوده‌اند و هدف خاصی را دنبال می‌کردند.

حال اگر بحث ناهماهنگی میان شرکت‌های سرمایه‌گذاری مدنظر باشد مقوله جداگانه‌ای است ولی اگر صحبت در مورد ترکیب شرکت‌های یک مجموعه باشد طبیعی است که امکاناتی که از تجمع شرکت‌ها برای یک شرکت سرمایه‌گذاری بوجود می‌آید مانند امکانات مالی و مدیریتی می‌تواند در مقایسه با فعالیت پاره‌ای شرکت‌ها به صورت مجزا، خیلی راهگشا باشد و پیشرفت

سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، عمران و توسعه فارس، سرمایه‌گذاری ساختمان و شرکت سرمایه‌گذاری صنعت بیمه وارد بورس شوند، ضمن اینکه شرکت سرمایه‌گذاری مسکن هم مراحل نهائی خود را برای ورود به بورس طی می‌کند.

جمع شرکت‌های سرمایه‌گذاری پذیرفته‌شده در بورس علی‌رغم رشدی که طی این سالها داشته‌اند از نظر تعداد نسبت به کل شرکت‌های پذیرفته شده تنها برابر ۱۵/۵ درصد است. این در حالی است که در یک بازار کاملاً تحول یافته مثل انگلستان تعداد شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهامی عام پذیرفته شده در بورس بالغ بر ۵۲۰ مورد، در ترکیه ۲۷ مورد و در کشور مالزی حدود ۴۰ مورد است.

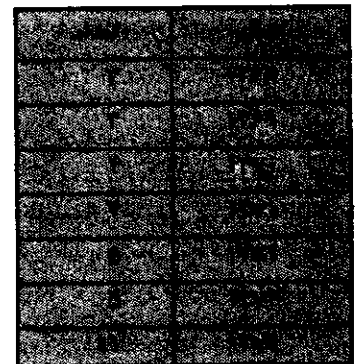
بنابراین نیاز اقتصادی کشور به سرمایه‌گذاری‌های جدید نشان می‌دهد که فضا برای توسعه این‌گونه نهادها کماکان در کشور وجود دارد.

نکته دیگر میزان تمایل مردم به خرید سهام این‌گونه شرکت‌هاست. شاخص بورس اوراق بهادار نشان می‌دهد که میزان رشد قیمت سهام در کل شرکت‌های بورس یک روند نسبتاً ملایمی دارد در صورتی که شرکت‌های سرمایه‌گذاری و توسعه بطور مداوم روند رشد روبه بالایی داشته‌اند.

کلاترپوون: ارزیابی من این است که فعالیت شرکت‌های سرمایه‌گذاری که مستقیماً اداره

خوید و فروش سهم در بورس است، شرکت‌های جدید سرمایه‌گذاری متناسب با نیازهای مملکت بوجود می‌آیند و طرح‌های سنگینی مثل فولاد زاگرس، فولاد خراسان، طرح پلی‌پروپیلن تبریز، لوله‌های پلی‌اتیلن تحت فشار، توسط شرکت سرمایه‌گذاری صنایع پتروشیمی و شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در حال انجام است و یا کارخانه شکر توسط یک شرکت سرمایه‌گذاری خریداری می‌شود و بلافاصله طرح توسعه آن انجام می‌شود مایه بسی امیدواری و افتخار است. زمانی که می‌بینیم نخستین شرکت سرمایه‌گذاری توسعه منطقه‌ای کشور در استان فارس در حال اجرای طرح‌های سنگینی نظیر طرح کشت و صنعت ۱۱ هزار هکتاری است واقعا انسان احساس خوشحالی می‌کند. بنابراین می‌بینیم که تحولات بازار سرمایه متناسب با این‌گونه حرکت‌ها انجام می‌گیرد حال عده‌ای معتقدند که با ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری در واقع ما روی موجی سوار شده‌ایم. در صورتی که اعلام کنیم ما بروی موج سوار نشده‌ایم بلکه از یک واقعیتی تبعیت می‌کنیم که این واقعیت در سایر کشورها تجربه خودش را پس داده است. روند تاسیس شرکت‌های سرمایه‌گذاری در ایران براساس آمار، تنها در سال ۱۳۷۴ تشدید شده است. در سال ۱۳۶۸ تنها سه شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه در بورس پذیرفته شده بودند. در سالهای ۷۰ و ۷۲ دو شرکت اضافه شدند و در سال ۷۳ شرکت جدیدی اضافه نشد اما در سال ۷۴ جهش بزرگ در زمینه تاسیس این‌گونه شرکت‌ها آغاز شد که پیش‌بینی ما این است که در سال ۱۳۷۵ هم کماکان این روند ادامه پیدا کند. زیرا ما تصور می‌کنیم در سال ۷۵ شرکت‌های

تعداد شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهامی عام پذیرفته شده در بورس تهران

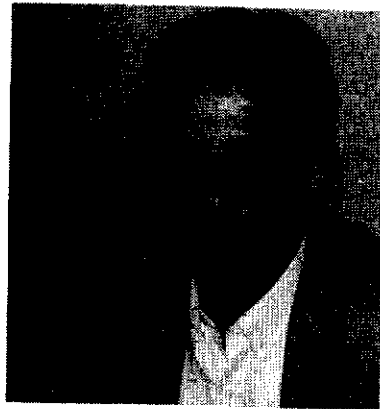
کلی شرکتها را موجب شود.

مساله دیگری که در شرکتهای سرمایه گذاری که به صورت مجموعه اداره می شوند مطرح است موضوع استفاده از تخصص هاست که به نحو مطلوبی از این تخصص ها بهره گرفته می شود در حالیکه در شرکتهایی که به صورت مجموعه نیستند شاید این هماهنگی و انسجام و امکان گردآوری تخصص های مختلف در یک جا وجود نداشته باشد.

زرگانی نژاد: همانطوری که آقای کلاترپور اشاره کردند در گروه شرکتهای سرمایه گذاری توانمندی و انرژی جمعی (سینرژی) وجود دارد که باعث خلاقیت های زیاد شده است. در حال حاضر یکی از اصلی ترین فاکتورهائی که در بورس مورد توجه و استقبال سرمایه گذاران قرار می گیرد مساله بازده و افزایش ظرفیت های تولیدی و پیش بینی سود شرکتهاست. چون اساساً سرمایه گذاران در واقع سرمایه گذاری را به قصد بدست آوردن بازده در آینده انجام می دهند و لذا مساله بازده همیشه در سرمایه گذاری حرف اول را می زند. از طرف دیگر از آنجا که کارگزاران نگران ریسک سرمایه گذاری برای سهام داران هستند خود به خود سرمایه گذاران جزء را به سمت این گونه شرکتها هدایت می کنند. حال وقتی مدیران شرکت های سرمایه گذاری به نیاز بازار و سرمایه گذاران پاسخ مثبت می دهند نتیجه آن در شاخص قیمت سهام کاملاً مشخص می شود. بطوری که علی رغم اینکه شاخص کل افقی است ولی شاخص شرکتهای سرمایه گذاری سیر عمودی دارد.

اما آنچه که در آینده مهم است فقط سابقه ای است که در اذهان سرمایه گذاران ایجاد شده است. شرکتهای سرمایه گذاری علاوه بر آنکه ریسک منطقی را به آنها تحمیل می کنند، بازده مناسبی را نیز به آنها باز می گردانند. این نکته را هم باید عرض کرد که اگر توقع سرمایه گذار از شرکتهای عادی یک بازده ۲۰ یا ۲۵ درصدی است، از شرکتهای سرمایه گذاری به دلیل اطمینان های بیشتر به مراتب پایین تر است. بهر حال در مجموع زمینه های پذیرش و جذب سرمایه گذاران به شرکت های سرمایه گذاری زیاد است و هر چه سهام این دسته از شرکتها بیشتر عرضه شود مسلماً مردم از آن استقبال بیشتری خواهند کرد.

آرمان: یک نکته ضرورت دارد که به بخش پایانی صحبت های آقای زرگانی نژاد اضافه کنم و آن این است که میزان استقبال مردم از عرضه سهام شرکتهای سرمایه گذاری جدیدالتاسیس بالاتر از آن

کلاترپور:

* در قوانین ما اشکالاتی وجود دارد و شرکتهای سرمایه گذاری در هیچ جای قوانین تجاری و مالیاتی ما به صورت یک شخصیت حقوقی مستقل دیده نشده اند.

* فعالیت های شرکت های سرمایه گذاری که مستقیماً اداره مجموعه ای از شرکت ها را در دست دارند تاکنون مثبت بوده است.

نکته ای که در اینجا مطرح می باشد این است که یکی از مشکلاتی که شرکتهای سرمایه گذاری دارند مساله پرداخت سود سالانه به سهامداران و انجام پروژه های توسعه ای و ظرفیت سازی است در این رابطه پرسش مشخصی از دست اندرکاران شرکت های سرمایه گذاری داریم.

یشرینی: توجه آقایان را به یک نکته بسیار حساس که ایجاد فرهنگ سرمایه گذاری در میان مردم جامعه است جلب می کنم. با تاسیس و رشد شرکتهای سرمایه گذاری در ماههای اخیر، این فرهنگ، شکوفایی بیشتری پیدا کرده است، بطوریکه برای مثال شرکتی مانند سرمایه گذاری معادن و فلزات در مدت کوتاهی با ۵۰ هزار نفر سهامدار به ثبت می رسد و افرادی نظیر کارگران معادن از نقاط محروم و اقصی نقاط کشور با خرید

چیزی است که پیش بینی می شد. شرکت سرمایه گذاری توسعه معادن و فلزات ۱۰ میلیارد ریال سهام عرضه کرد و میزان استقبال مردم در حد ۶ برابر بود. شرکت سرمایه گذاری ساختمان ۵۰ میلیارد ریال عرضه کرد و میزان استقبال مردم ۱۱۰ میلیارد ریال بود. شرکت سرمایه گذاری و توسعه عمران فارس در طول ۱۰ روز عرضه سهام در استان فارس ۳۰ میلیارد ریال عرضه کرد. شرکت سرمایه گذاری صنعت بیمه ۲۰ میلیارد ریال سهام عرضه کرد ۴۵ میلیارد ریال جمع آوری نمود. تمام اینها نشانه های آشکاری از تمایل مردم به سرمایه گذاری در شرکتهای سرمایه گذاری مزبور است و نشان می دهد که دولت و دست اندرکاران اقتصادی مملکت و بویژه برنامه ریزان باید از این ابزار استفاده شایان تری بنمایند.

تعداد و میانگین سهام سهامداران شرکت های سرمایه گذاری

ردیف	نام شرکت	تعداد سهامداران	میانگین سهام هر سهامدار
۱	توسعه صنایع بهشهر	۲۵۰,۰۰۰	۶۶۹
۲	توسعه معادن و فلزات	۵۰۰,۰۰۰	۷۲۰
۳	سرمایه گذاری پتروشیمی	۲۲۰,۰۰۰	۱,۰۱۲
۴	عمران و توسعه فارس	۱۰۰,۰۰۰	۳۰۰
۵	سرمایه گذاری البرز	۱۰۰,۰۰۰	۷۱۳
۶	سرمایه گذاری ملی ایران	۱۷۰,۰۰۰	۵۳۶
۷	سرمایه گذاری ملت	۲۸۶,۰۰۰	۷۶۰
۸	سرمایه گذاری سپه	۴۴,۰۰۰	۱۶۱
۹	سرمایه گذاری نیرو	۵۰,۰۰۰	۶۶۰
۱۰	سرمایه گذاری ساختمان	۵۰,۰۰۰	۶۰۰
۱۱	سرمایه گذاری بانک ملی	۴۶۷,۵۶	۱,۴۴۸

سهام این‌گونه شرکتها به تدریج با فرهنگ سرمایه‌گذاری آشنا می‌شوند.

این افراد نه تنها در مورد شرکتی که سهامدار آن هستند بلکه در مورد اهداف و برنامه‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری دیگر نیز پرسش‌هایی می‌کنند که نشانه تکوین و رشد چنین فرهنگی در سطح جامعه است. لذا وقتی صحبت از ۵۰ هزار نفر سهامدار در یک شرکت می‌شود، یعنی ایجاد و تبلور یک فرهنگ سرمایه‌گذاری در سیصد هزار نفر از آحاد جامعه. همچنین است سایر شرکت‌های سرمایه‌گذاری که به دلیل گستردگی آنها در سطح کشور و نیز حجم بالای سهامدارانشان آثار مثبتی در ایجاد و رشد فرهنگ سرمایه‌گذاری در مملکت از خود برجای گذاشته‌اند. به منظور تضمین سودآوری شرکت و پرداخت سود سهام سالانه ما منابع خود را طوری تقسیم می‌کنیم که بتواند در کوتاه‌مدت و نیز بلندمدت پاسخ سرمایه‌گذاران و انتظار سوددهی آنها را بدهد. به عبارت دیگر ما هم یک تعداد جوجه می‌خریم که تبدیل به مرغ شود (بلندمدت) و هم تعدادی مرغ می‌خریم که از تخم نیز استفاده کنیم (کوتاه‌مدت).

سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری امروزه خیلی بلندمدت نیست و حتی به ۵ سال هم نمی‌رسد و به همین جهت سود بسیار بالایی را می‌توان برای سرمایه‌گذاران در آینده نه چندان دور پیش‌بینی کرد.

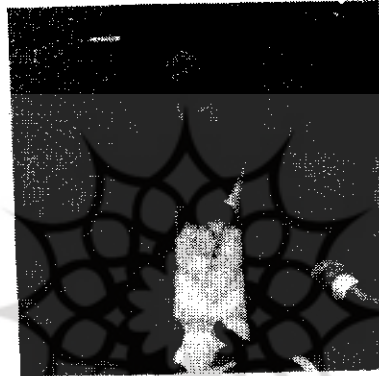
خوشبختانه امروزه در کشور ما تکنولوژی اغلب رشته‌ها در دسترس است. برای مثال در تولید فولاد دیگر تقریباً نیازی به خارجی‌ها نیست و یا یک کارخانه تولید سنگ آهن تغلیظ شده پس از یکسال و نیم به بهره‌برداری و تولید می‌رسد و لذا مشارکت در سرمایه‌گذاری حداکثر بعد از سه سال نتیجه‌بخش است و انتظار سود موردنیاز سهامداران را از هر حیث تامین می‌کند.

اگر تاکنون سرمایه‌گذارها در مدت‌های طولانی انجام می‌شده به این جهت بوده که به اندازه کافی منابع مالی در اختیار صاحبان شرکتها نبوده و مدتها کار متوقف می‌مانده است. بنابراین اگر در سرمایه‌گذارها از دانش و تخصص کافی در کنار منابع مالی استفاده شود مطمئناً در کوتاه‌مدت می‌توان به اهداف موردنظر دست یافت.

نکته دیگر اینکه بخشی از منابع خود را صرف بخش‌های اقتصادی می‌کنیم که در طول یکسال بازدهی داشته و سود موردنیاز سهامداران را در طول این مدت تامین کند.

بحث دیگر این است که سرمایه‌گذاران امروزه به آینده سهام و افزایش ارزش آنها به هنگام فروش بیشتر توجه دارند تا سود سهام با این حال ارزش سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری نه تنها افزایش یافته، بلکه سود مورد انتظار سهامداران این‌گونه شرکتها هم در کوتاه‌مدت کاملاً تامین شده است. ضمناً این نکته را هم باید یادآور شد که در ۲ یا ۳ سال آینده در زمینه توسعه معادن و فلزات که مسئول بخشی از آن هستیم، طرح‌هایی در کشور به بهره‌برداری خواهد رسید که نقش بسیار مهمی در اقتصاد کشور خواهد داشت.

ناگفته نماند در اهمیت سرمایه‌گذاری همین بس که کشورهایی مانند ژاپن و مالزی ۹۰ درصد تولید ناخالص ملی خود را وابسته به

ممتحن:

* اگر ما به انتظار می‌نشستیم تا تمام توانمندیهای بالقوه به فعل تبدیل شوند، در آن صورت نوبت استان فارس به برنامه‌های پسنجم و ششم توسعه می‌رسید.

* با توجه به استقبال خوب مردم تصمیم داریم در آینده نزدیک سرمایه شرکت عمران فارس را از ۳۰ میلیارد ریال به رقم ۱۰۰ میلیارد ریال برسانیم.

اختیارگرفتن مدیریت بخشی از واحدهای پتروشیمی و صنایع پایین دست آن بهتر به اداره امور در جهت افزایش تولید و تامین سود مورد نیاز سهامداران، بدون سرمایه‌گذاری زیاد بپردازیم. به علاوه در خرید شرکت‌هایی وارد شدیم که بتوانیم سهام به اصطلاح مدیریتی در اختیار داشته باشیم و با سرمایه کمتر ظرفیت‌های تولیدی را بالا برده و سود بیشتری بدست آوریم. علاوه بر این در صنایع نسبتاً مرتبط به صنایع پتروشیمی هم سهام غیرمدیریتی خریداری کرده‌ایم.

بنابراین ما سود سهام‌داران خود را از طریق خرید این نوع سهام که مدیریت آن در اختیار ماست می‌توانیم تامین کنیم. همچنین با اعمال مدیریت قادریم به احداث پروژه‌های جدید پرداخته و از این طریق تنوع در درآمد شرکت ایجاد کنیم. علاوه بر این در پروژه‌هایی وارد می‌شویم که بخش صادرات آن قوی بوده و درآمد ارزی داشته باشند. در دنیا بازارهای توسعه یافته‌ای برای صادرات محصولات پتروشیمی وجود دارد و هزینه‌های صادرات این محصولات

سرمایه‌گذاری‌های مردمی می‌دانند و امروز مالزی نیازی به سرمایه‌گذاری دولتی در اقتصاد ملی ندارد، زیرا مردم این کشور فرهنگ سرمایه‌گذاری را به خوبی پذیرفته‌اند، به همین دلیل است که شرکت‌های سرمایه‌گذاری همراه با نظارتی که بر آنها صورت گرفته از رشد بسیار خوبی در مالزی برخوردارند و این کشور توانسته است به رشد بالای اقتصادی دست یابد.

بنابراین من نتیجه می‌گیرم که اولاً ما بخشی از منابع خود را در راهی صرف می‌کنیم که بتوانیم در طول سال سود نقدی موردنیاز سهامداران را تامین کنیم. ثانیاً قسمتی از منابع خود را در بخشی سرمایه‌گذاری می‌کنیم که توجیه اقتصادی و فنی صددرصد در کشور دارد و ضریب بازگشت آن بسیار بالاست.

میرمعزی: همانطوری که انتظار می‌رفت در شرکت‌های سرمایه‌گذاری جدیدالتاسیس قسمتی از فعالیتها معطوف به ایجاد پروژه‌های جدید شده است. در صنایع پتروشیمی و شاخه‌های فرعی آن حلقه‌های زنجیر متعددی وجود دارد تا به دست

به دلیل نزدیکی مسافت پایین است.

پروژه پلی پروپیلین یکی از پروژه‌های جدیدی است که ارزش تولیدات آن میلیونی در حدود ۵۰ میلیون دلار است و بازار داخلی و جهانی آن در سالهای آینده رویه توسعه می‌باشد.

آرمان: آقای مهندس منتحن شما دست‌اندرکار تاسیس نخستین شرکت توسعه منطقه‌ای ایران به شکل سهامی عام در استان فارس هستید. افراد بسیاری علاقه‌مند هستند که از تجارب و دستاوردهای شما به شکل عملی استفاده کنند، لطفاً نظرات خود را در این مورد بیان کنید. ۵۸

منتحن: مقدمات تاسیس شرکت توسعه و عمران فارس در سال ۱۳۷۴ فراهم شد و بالغ بر ۷۳ نفر و نهاد به عنوان هیات موسس که از نهادها و ائتلاف مختلف استان بودند برگزیده شدند. حمایت علما و خطبای نماز جمعه استان از این حرکت مردمی و نیز جلسات متعددی که در

طرح‌های جدید تولیدی در دست اجرا توسط تعدادی از شرکتهای سرمایه‌گذاری و توسعه

- ۱- کارخانه پلی پروپیلین به ظرفیت ۵۰ هزار تن در سال
- ۲- کارخانه لوله و اتصالات پلی اتیلن به ظرفیت ۱۰ هزار تن در سال
- ۳- کارخانه پتروشیمی د-تی پی به ظرفیت ۳۵ هزار تن در سال
- ۴- کارخانه پتروشیمی پلی استارین به ظرفیت ۱۵ هزار تن در سال
- ۵- کیسه‌های پلی پروپیلین به ظرفیت ۵ میلیون کیسه در سال
- ۶- طرح کشت و صنعت فارس به وسعت ۱۱ هزار هکتار
- ۷- طرح خانه‌سازی به تعداد ۲ هزار واحد
- ۸- طرح توسعه کارخانه‌های شکر به ظرفیت ۴ هزار تن در روز
- ۹- تولید پودرهای شوینده به میزان ۳۰ هزار تن در سال
- ۱۰- فولاد زاگرس
- ۱۱- کارخانه تولید سنگ آهن تغلیظ شده
- ۱۲- ذوب روی بافق
- ۱۳- کارخانه ورق گالوانیزه
- ۱۴- کارخانه فولاد خراسان
- ۱۵- کارخانه تولید فروگرم
- ۱۶- کارخانه تولید یونیت‌های هیدرولیکی

میرمیزی:

* تعداد شرکتهایی که در حال حاضر سهام آنها در بورس در حال نقل و انتقال است زیاد نیست و نسبت به کشورهای نظیر ترکیه و پاکستان بسیار پایین است.

* در شرکتهای سرمایه‌گذاری، سهامداران جزء با پولهای اندک خود به رشد تولید و توسعه اقتصادی کمک شایانی کرده و مصرف جامعه را کاهش می‌دهند.

تعداد سهام بعضی از سهامداران شرکت بسیار کم است و از نظر امور مالی نگاهداشتن حساب آنها مقرون به صرفه نیست ولی این افراد برای شرکت به همان اندازه سهامدارانی که پانصد هزار سهم دارند عزیز می‌باشند.

برنامه‌ها و سیاست این شرکت از ابتدا برای اساس بوده که شرکت به عنوان یک شرکت سیاست‌گذار امور اقتصادی و تولیدی فعالیت کند. ایجاد شرکت کشاورزی در فاصله چندماهه یکی از اقدامات ماست. حدود ۱۱ هزار هکتار زمین در اختیار این شرکت قرار دادیم تا شرکت کشاورزی، بزرگترین کشت و صنعت را در جنوب کشور پایه‌ریزی کند. این زمین‌ها اصولاً سابقه کشاورزی و تامین آب ندارند و بعداً با فکر و تکنیک‌های خاص خواهیم توانست با پخش سیلاب یا تزریق مصنوعی آب زمستانی، زمین‌های یادشده را سیراب کنیم.

پروژه‌های خانه‌سازی و انبوه‌سازی مسکن را در یک فاز هزارواحدی همزمان با حضور ریاست محترم جمهوری در استان فارس شروع کردیم. همچنین برای کمک به ناوگان هواپیمایی کشور، شرکت مستقلی به نام فارس ایر ایجاد شد. با توجه به تولیدات محصولات کشاورزی، صنعتی و معدنی در این استان، یک شرکت حمل و نقل تاسیس کردیم که تصمیم داریم در آینده نزدیکی آن را تبدیل به یک شرکت حمل و نقل بین‌المللی کنیم.

ایجاد شرکت صادرات و واردات کالا با تاکید بر صادرات استان فارس از دیگر فعالیت‌های ماست. همچنین در چهارچوب امضای پروتکل اقتصادی صدور خدمات فنی و مهندسی با کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس، چندین قرارداد تجاری با کویت منعقد کردیم. براساس این قراردادها، یک شرکت مشترک عمرانی با

شهرستان‌های استان در میان ائتلاف مختلف جامعه از جمله فرهنگیان، کشاورزان و کارگران برگزار شد موجب گردید که تنها ظرف مدت ۸۵ روز شرکت توسعه و عمران فارس کار خود را آغاز کند. پذیرهنویسی سهام شرکت ظرف مدت ده روز در سراسر استان انجام شد و علیرغم هوای سرد و برفی استثنایی در چند روز مدت پذیرهنویسی، استقبال گسترده و بسیار خوبی به عمل آمد. با وجود اصرار مردم، مدت پذیرهنویسی به دلایلی تمدید نشده و اگر این مدت تمدید می‌شد مطمئناً سرمایه شرکت به رقم ۵۰ میلیارد ریال افزایش پیدا می‌کرد. شرکت پس از تشکیل اولین مجمع خود، عملاً کار خود را از اسفند سال گذشته آغاز کرده و در این فاصله بسیار کوتاه توانسته است قدم‌های بسیار خوبی برای مردم این استان بردارد. با توجه به استقبال خوب مردم تصمیم داریم در آینده نزدیک سرمایه شرکت را از ۳۰ میلیارد ریال به رقم ۱۰۰ میلیارد ریال برسانیم و اطمینان داریم مردم استان به تقاضای ما برای افزایش سرمایه جواب مثبت خواهند داد. چون سهام این شرکت تمهیدی هست و باید ظرف هفت ماه آینده کلیه مبلغ این سهام وصول بشود تا بتوانیم وارد بورس شویم، لذا یک اتاق بورس داخلی در شرکت تشکیل داده‌ایم تا افرادی که نیاز مالی دارند ظرف مدتی کمتر از ۹ ساعت پولشان را به صورت نقد دریافت کنند. از طرف دیگر همین سهام به متقاضی خرید سهام فروخته خواهد شد. لازم است بگویم در حال حاضر به علت استقبال زیاد مردم، سهام این شرکت بیش از ۲۰ درصد بالاتر از ارزش اولیه به فروش می‌رود و تعداد متقاضی بیش از تعداد سهام موجود است. در واقع شرکت توسعه و عمران منطقه‌ای فارس ۲۵ هزار سهامدار به صورت رسمی و بالغ بر یکصد هزار نفر به صورت غیرمستقیم دارد.

پیمانکاران کویتی به ثبت رساندیم و در پروژه‌های خانه‌سازی آنها شرکت خواهیم کرد.

همچنین مشغول ثبت شرکتی برای ایجاد نمایشگاه دائمی فروش کالاهای ایران در کویت هستیم. تاسیس آژانس خدمات پزشکی و حمل بیماران کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس به شیراز و درمان آنها با ۵۰ درصد تعرفه‌های بین‌المللی یکی دیگر از فعالیت‌های این شرکت است که در کشورهای همسایه مورد استقبال قرار گرفته است. استانهای خوزستان، آذربایجان غربی، مرکزی و مازندران مشغول استفاده از تجارب شرکت عمران و توسعه فارس هستند. کلیه تجربیات این شرکت به‌صورت روزشمار در کتابچه‌ای جمع‌آوری شده و به‌این ترتیب این شرکت آماده انتقال تجارب و مشاوره خود به سراسر کشور است.

آرمان: آنچه از مطالب گفته شده برمی‌آید این واقعیت است که به‌رحال در کشور فرهنگ سرمایه‌گذاری درحال دگرگونی است، به تعبیری پس از گذشت ۳۰ سال از تاریخ ورود استعمار به ایران مردم امکان سرمایه‌گذاری مولد پیدا کرده‌اند زیرا تا به حال تنها راه سرمایه‌گذاری خرید املاک، زمین، کالاهای مصرفی بادوام خارجی، فرش، ارز و طلا بود. برای توسعه و رشد این فرهنگ چه تدبیری باید اندیشیده شود؟

زرگانی نژاد: با توجه به نوع تخصص افراد در این میزگرد من سعی می‌کنم درباره بازار سرمایه که عمدتاً در ارتباط با بورس می‌باشد صحبت کنم، مساله سرمایه و سرمایه‌گذاری قبلاً امر مقبولی در جامعه تلقی نمی‌شد ولی خوشبختانه امروز این طرزتفکر عوض شده و این ذهنیت بوجود آمده است که سرمایه‌گذاری مشروع یک ویژگی مثبت است و در نهایت موجب تقویت درآمد ملی می‌گردد.

بنابراین اگر نهادهایی در جامعه وجود دارد که می‌توانند با امکانات خود این سرمایه‌های مشروع را بارور کنند باید مورد توجه و حمایت قرار گیرند. مطلب بعدی درباره تقویت بازار سرمایه است. این بازار با محدودیت‌هایی مواجه بوده که خیلی از این محدودیت‌ها برطرف شده است ولی باز هم باید امکاناتی در اختیار این بازار قرار گیرد تا بتواند رشد متناسب با نیاز بازار را پیدا کند. شاید یکی از عواملی که امروز در جامعه اقتصادی ما به‌عنوان ابزار توسعه تلقی می‌شود همین موسسات کارگزاری است که در بورس فعال هستند. با توجه به اینکه این نوع موسسات مورد اعتماد و وثوق

یشربی:

* کشورهایمانند ژاپن و مالزی ۹۰ درصد تولید ناخالص ملی خود را وابسته به سرمایه‌گذارهای مردمی می‌دانند و مالزی نیز نیاز به سرمایه‌گذاری دولتی در اقتصاد ملی ندارد.

* با تاسیس و رشد شرکت‌های سرمایه‌گذاری در ماههای اخیر، فرهنگ سرمایه‌گذاری در میان مردم جامعه ما شکوفایی بیشتری پیدا کرده است.

مردم می‌باشند می‌توانند سرمایه‌های گروه‌های مختلف را جذب کرده و با هدایت به‌سوی صنایعی نظیر صنعت فولاد، پتروشیمی، معادن، ساختمان و سایر صنایع در توسعه و رشد اقتصادی کشور سهم عمده‌ای داشته باشند.

یشربی: شرکت‌های سرمایه‌گذاری می‌توانند نقش بسیار بالایی در اقتصاد ملی داشته باشند. دولت هم باید نه از لحاظ مدیریتی بلکه از دید نظارتی بر این شرکت‌ها کنترل داشته باشد تا این شرکت‌ها به سمت توسعه اقتصادی هدایت شوند. با توجه به این شیوه نظارتی، امکان حمایت دولت از شرکت‌های سرمایه‌گذاری باید زیاد باشد علی‌الخصوص که سهامداران این شرکت‌ها نهاد‌های جوشیده از انقلاب و اقشار محروم و مورد حمایت دولت هستند.

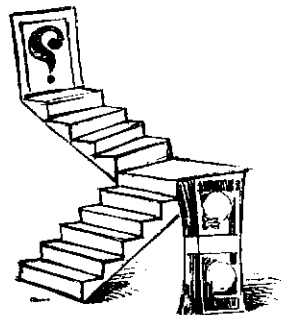
از جمله اقدامات دیگری که دولت می‌تواند در جهت توسعه خصوصی‌سازی در کشور انجام دهد واگذاری شرکت‌های دولتی به شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهامی عام با ضوابطی خاص

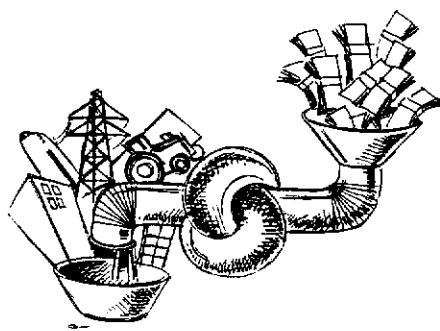
است. به‌این ترتیب نه تنها شرکت‌های دولتی که بعضی از آنها کارایی لازم را ندارند از این طریق وضعیت بهتری را پیدا خواهند کرد بلکه نقش واقعی شرکت‌های سرمایه‌گذاری که سرمایه‌های اندک اقشار ضعیف و محروم جامعه را به‌کار انداخته‌اند در رشد اقتصاد ملی بیشتر آشکار خواهد شد.

میرمعزی: همانطوری که گفته شد در شرکت‌های سرمایه‌گذاری، سهامداران جزء با پولهای اندک خود به رشد تولید و توسعه اقتصادی کمک شایانی کرده و مصرف جامعه را کاهش می‌دهند. موضوع دیگری که اشاره شد واحدهای نیمه‌تمام دولتی و یا واحدهای دیگری است که مصلحت ایجاد می‌کند برای توسعه آنها به شرکت‌های سرمایه‌گذاری واگذار شود. همچنین تامین ارز برای توسعه و ظرفیت‌سازی جدید در این شرکت‌ها تا مقطعی خاص از ضروریات توسعه اقتصادی است.

بهرحال یکی از راه‌های برتر جهت توسعه اقتصادی این است که امکانات درآمدساز کشور در بخش‌های صنعت، معدن، پتروشیمی و ساختمان و نظایر آنها در اختیار شرکت‌های سرمایه‌گذاری قرار گیرد. نکته دیگر اینکه تبلیغات نقش بسیار مهمی در جهت روشن‌کردن افکار جامعه و تشویق و هدایت مردم به سرمایه‌گذاری در این‌گونه شرکت‌ها دارد. تبلیغات باید گویای این واقعیت باشد که جمع‌شدن سرمایه‌های کوچک در شرکت‌های سرمایه‌گذاری نه تنها با ریسک کمتر و درآمد طولانی همراه است، بلکه اصل سرمایه را با نرخ تورم رشد داده و سود موردانتظار نیز به آن تعلق می‌گیرد.

ممتحن: برادران نکات خوبی را مطرح کردند و

شرکت‌های سرمایه‌گذاری برای بیان نظرات مدیران این شرکتها و انتقال خدمات مشاوره‌ای آنها به شرکت‌های تازه تاسیس ایجاد گردد.

آرمان: یک معضل شرکت‌های سرمایه‌گذاری در ایران نبودن بازار اولیه سهام است و کسانی که سهام این‌گونه شرکتها را خریداری می‌کنند معمولاً تا زمان پذیرفتن شرکت در بورس، توان معامله و دستیابی به قیمت واقعی سهام خود را ندارند. بنابراین ما باید در ایجاد بازار اولیه سهام جهت اطلاع‌رسانی به کسانی که اقدام به خرید سهام این‌گونه شرکتها می‌کنند تلاش کنیم. به براساس گزارشهای تهیه‌شده، شورای بورس

در مورد پذیرش شرکت‌های جدیدالتاسیس در بورس نظر مساعد دارد. آئین‌نامه اجرایی مربوطه در زمینه اصلاح شرایط پذیرش شرکتها تدوین شده است. این مساله اخیراً از طرف هیات پذیرش مورد تأیید قرار گرفت و به شورای بورس ابلاغ شده است تا در نهایت در تیرماه قدرت اجرایی پیدا کند، بنابراین این نوید را می‌دهیم که برای شرکت‌های تازه تاسیس همانند سایر بورسها در دیگر کشورها این امکان فراهم شده است که از طریق مکانیسم اوراق بهادار (بورس) سهام خود را عرضه کنند. لذا امیدواریم شرکت‌هایی که از این

من هم مواردی را یادآور می‌شوم. به اعتقاد من قانون مالیاتها باید برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری بخصوص سرمایه‌گذاریهای عام که عمده سهامداران آنها از اقتشار آسیب‌پذیرند تسهیلات بیشتری قائل شود به صورتی که سهامداران جزء از پرداخت مالیات سود سهام معاف شوند، وزیر محترم مسکن و شهرسازی در مصاحبه‌ای اعلام کرده بودند که مالیاتها باید برای شرکت‌های سرمایه‌گذاری تقلیل پیدا کند. تبلیغات نیز باید به‌گونه‌ای باشد که وسایل ارتباط جمعی اعم از مطبوعات و صداوسیما مردم را با فرهنگ پس‌انداز و سرمایه‌گذاری آشنا سازند.

در قوانین باید، پیش‌بینی‌های لازم در حمایت از این شرکت‌های سهامی عام به عمل آید و برای سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور، تصمیمات منطقی و اصولی گرفته شود، تسهیلات بانکی بیشتری به این‌گونه شرکتها اعطا شود، نظام مشاوره‌ای و اطلاعاتی برای ارائه اطلاعات بروز در بخش‌های صنعت، کشاورزی، بازرگانی به این‌گونه شرکتها تشکیل شود، باتوجه به فعالیت‌های بخش خصوصی و تعاونی، محدوده فعالیت آنها بیشتر روشن شود و سرمایه‌گذار اطمینان بیشتری برای سرمایه‌گذاری کسب کند. همچنین پیشنهاد می‌شود اتحادیه یا انجمن

پس با سرمایه‌های بالا از طریق شرکت‌های سرمایه‌گذاری بوجود می‌آیند بتوانند از همان ابتدا به سهامی عام تبدیل شده تا از این طریق فرهنگ سهامداری در کشور نیز گسترش یابد. ضمناً نباید فراموش کرد که تعداد سهامداران در ایران با استانداردهای بین‌المللی قابل مقایسه نیست. در انگلستان از هر چهار نفر یک نفر، در ژاپن از هر سه نفر یک نفر و در ترکیه از هر ده نفر یک نفر سهامدار هستند. در حالیکه در ایران در ازاء هر شصت نفر، یک نفر سهامدار است و این رقم بسیار پائینی است و لذا ضرورت دارد فعالیت‌های خود را در

این محور تشدید کنیم. خوشبختانه در طول سال ۷۴ به این اهداف اندکی دست یافتیم و از طریق شرکت‌های جدیدالتاسیس حدود دویست‌هزار نفر به جمع سهامداران کشور اضافه شدند امیدواریم این فرایند در طول سال جاری و سال آینده همچنان تداوم یابد. سال جدید هم با طلیعه خوبی آغاز شد. شرکت سرمایه‌گذاری نیرو حدود ۵۰ هزار نفر سهامدار را به طرف خود جلب کرد. همچنین پیش‌بینی می‌شود با تمهیدات در نظر گرفته شده تعداد قابل توجهی به جمع سهام‌داران شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه خوزستان بپیوندند.

خبرهای دیگر حاکی است که شرکت سرمایه‌گذاری مسکن در طول ۲ ماه آینده در اصفهان تاسیس می‌شود. نهادهای دیگری هم در صدد تشکیل چنین مجموعه‌هایی برای سرمایه‌گذاری هستند.

باتشکر از همه آقایان که در این میزگرد شرکت داشتند امیدواریم نتایج این میزگرد مورد استفاده تصمیم‌گیرندگان و علاقه‌مندان به توسعه اقتصادی کشور قرار گیرد. □

میزان سرمایه و ارزش سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری

نوع سرمایه‌گذاری	تعداد شرکتها (تعداد)	سرمایه کل (میلیارد ریال)	ارزش سهام (میلیارد ریال)
سرمایه‌گذاری بانک ملی (سهامی عام)	۹۰۰	۱۶۵۶	۱۶۵۶
سرمایه‌گذاری سپه (سهامی عام)	۲۸۳/۲	۴۳۹	۴۳۹
سرمایه‌گذاری ملی (سهامی عام)	۱۸۰	۶۳۰	۶۳۰
توسعه صنایع بهشهر (سهامی عام)	۱۶۵	۲۶۲۰/۳	۲۶۲۰/۳
سرمایه‌گذاری ملت (سهامی عام)	۱۴۰	۲۲۴	۲۲۴
سرمایه‌گذاری صنایع پتروشیمی (سهامی عام)	۱۲۵	۴۵۳/۱	۴۵۳/۱
سرمایه‌گذاری بانک صادرات (سهامی عام)	۱۰۰	۱۵۰	۱۵۰
سرمایه‌گذاری البرز (سهامی عام)	۲۲/۹	۷۹۴	۷۹۴
سرمایه‌گذاری رنا (سهامی عام)	۱۲	۱۸۲/۵	۱۸۲/۵
سرمایه‌گذاری پارس توشه (سهامی عام)	۲	۹۶/۱	۹۶/۱
سرمایه‌گذاری گروه صنعتی ملی (سهامی عام)	۳	۱۸	۱۸
جمع	۱۹۳۴/۱	۷۲۸۳	۷۲۸۳